

Marion: Erotska želja za istinom

Žan-Lik Marion, francuski akademik, o filozofiji, religiji, terorizmu: Danas se misli da je ljubav fakultativna, a da je moć jedina i realna. Situacija sa filozofijom je danas ona koju je opisao Niče

Žan-Lik Marion

KAO što njeno grčko ime kaže, filozofija se zasniva na nečemu što možemo da zovemo željom, erosom, ljubavlju. Međutim, moderna filozofija zasniva se na znanju kao na moći, a želja za moć nema potrebu da voli. Filozofija je izgubila iz vida šta ljubav čini - kaže, za "Novosti", filozof i teolog Žan-Lik Marion, francuski akademik.

Jedan od vodećih filozofa sveta, u Beogradu je predstavio delo "Erotski fenomen", u izdanju "Akademske knjige". Marion je u red "besmrtnika" stupio 2008. i zauzeo sedište broj četiri. Počasni je profesor Univerziteta Pariz-Sorbona, kao i profesor na Univerzitetu u Čikagu i šef Dominikanske katedre Dibařl na Katoličkom univerzitetu u Parizu. Važi za najvećeg svetskog stručnjaka za Dekarta i novovekovnu filozofiju.

Knjigom "Erotski fenomen", kojom se prvi put predstavlja srpskoj publici, Marion je, kako kaže, želeo da proba da preokrene odnos između želje za moći i želje da budeš voljen i da voliš:

- Ta želja je radikalnija nego želja za moći, ali svakidašnja svest je uverena u suprotno i misli da je voleti nešto fakultativno i da je moć jedina i realna. Tu je jednostavno u krivu. Postoje, ipak, među filozofima oni koji danas pokušavaju da to kažu, nisam jedini.

Nije samo sadašnjoj filozofiji teško da govori o ljubavi. Problem, po njegovim rečima, seže dalje u prošlost.

- Sve dok nije bila eksplicitno metafizička, filozofija je govorila o ljubavi, odnosno, govorena je ljubavlju. To znači da su filozofska saznanja bila posledica erotskog odnosa prema istini, želje za njom. Metafizika je dovela do nihilizma, u umetnosti, nauci, filozofiji. U umetnosti, to je uzdizanje nečega što više nema veze sa umetnošću, u nauci - u činjenici da iščezava ono što smo zvali naukom. Umesto nauke mi imamo danas tehnostukturu koja ne poznaje ništa drugo osim onoga što proizvodi. Situacija sa filozofijom je danas ona koju je opisao Niče. Ozbiljna filozofija je ona koja uzima za ozbiljno nihilizam, a filozofiju koja to ne čini zovemo ideologijom - kaže Marion.

Tumačeći situaciju u kojoj se svet nalazi, francuski filozof kaže da je na delu konflikt, zapravo rat, između zapadnih demokratija, koje su u stanju nihilizma, i terorizma koji predstavlja jedan negativni totalitarizam, ali koji nije konstituisan u jednoj državi:

- Kada terorizam napadne demokratiju, na početku je uvek jači, ali tokom istorije iskustvo dokazuje da demokratije uvek dobijaju.

Francuski akademik ističe i da problem ne predstavlja odnos demokratija sa islamom:

- Da li je islam jedna religija ili jedan društveni sistem, da li u njemu postoji nešto što se suprotstavlja njegovom totalitarnom radikalizmu, može li da postane kompatibilan sa demokratskim društvima - to su pitanja na koje prvo muslimani treba da daju odgovore. Ono što mogu da urade države je da obezbede političku, vojnu pobjedu nad totalitarizmom, ali kada se govori o evoluciji islama, to je pitanje koje zavisi od samih muslimana.

REFLEKS UJEDINJENJA Posle napada terorista u Parizu, Francuska, po njegovim rečima, ne strahuje od svetskog konflikta, ali smatra da će se francusko društvo i ne samo francusko, preobraziti i transformisati.

- Postoji jedan refleks nacionalnog ujedinjenja i jedinstva, i to možda prvi put od osnivanja Pete republike. Ti atentati su jasno pokazali da problem nije u tenziji između Francuza muslimana i Francuza nemuslimana, već između francuske nacije i terorizma. Pitanje nije kohabitacija različitih religija, već nacionalna ili internacionalna odbrana - kaže Žan-Lik Marion.